

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Krzysztof Śmiszek

BK-VII.0520.11.2024
Warszawa, 02 lutego 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację poselską nr 503 z dnia 10 stycznia 2024 roku Pana Posła Marka Jakubiaka w przedmiocie przystąpienia Polski do wzmocnionej formy współpracy państw członkowskich w ramach Prokuratury Europejskiej (dalej: EPPO), uprzejmie przedstawiam odpowiedzi na zadane pytania.

Prokuratura Europejska została powołana na podstawie *rozporządzenia Rady UE 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażającego wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej* w oparciu o art. 86 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (dalej: TFUE). Działalność operacyjną EPPO rozpoczęła w dniu 1 czerwca 2021 r., a we wzmocnionej współpracy w zakresie Prokuratury Europejskiej aktualnie uczestniczą 22 państwa członkowskie. Pomijając Irlandię i Danię, które co do zasady nie biorą udziału w budowaniu przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości UE, jedynymi państwami członkowskimi, które aktualnie nie biorą udziału w tej współpracy, są Polska, Węgry i Szwecja.

Zgodnie z mechanizmem wzmocnionej współpracy określonym w art. 326-334 TFUE, grupa państw członkowskich Unii Europejskiej może podjąć współpracę w ramach danej dziedziny (z wyłączeniem tych zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji całej Unii Europejskiej). Po podjęciu wzmocnionej współpracy w danej dziedzinie nieuczestniczące państwa członkowskie mogą się do niej przyłączyć, notyfikując ten zamiar Komisji Europejskiej i Radzie Unii Europejskiej (art. 331 ust. 1 TFUE). Komisja w terminie 4 miesięcy od notyfikacji potwierdza uczestnictwo danego państwa członkowskiego we wzmocnionej współpracy w formie decyzji, w której określa środki przejściowe dotyczące stosowania aktów już przyjętych w ramach wzmocnionej współpracy.

W związku z powyższym, aby rozpocząć procedurę wskazaną art. 331 ust. 1 TFUE, Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało Projekt Stanowiska RP, w którym Rząd RP wyraził poparcie dla przystąpienia Polski do wzmocnionej współpracy w ramach Prokuratury Europejskiej i złożenia stosownej notyfikacji.

W dniu 27 grudnia 2023 roku, podczas obrad Rady Ministrów rozpatrzony został punkt dotyczący Projektu Stanowiska RP w sprawie notyfikacji przez Polskę zamiaru uczestnictwa we wzmocnionej współpracy w zakresie Prokuratury Europejskiej,

ustanowionej na mocy rozporządzenia Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażającego wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej. Podczas wskazanego posiedzenia Rada Ministrów podjęła decyzję, która zobowiązała Ministra Sprawiedliwości do działań na rzecz pilnej notyfikacji o wzmocnieniu współpracy.

Następnie biorąc pod uwagę podjęta przez Radę Ministrów decyzję oraz art. 10 *ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej* (Dz. U. Nr 213, poz. 1395 z późn. zm., dalej: ustawa kooperacyjna), Projekt Stanowiska RP w sprawie notyfikacji przez Polskę zamiaru uczestnictwa we wzmocnionej współpracy w zakresie Prokuratury Europejskiej, został skierowany do konsultacji z odpowiednimi organami Sejmu i Senatu.

Projekt ten został skonsultowany z Komisją Sejmowa do Spraw Unii Europejskiej w dniu 28 grudnia 2023 roku. Podczas posiedzenia, po przeprowadzeniu głosowania, Komisja przyjęła konkluzję, w której podzieliła stanowisko Rządu RP w sprawie notyfikacji przez Polskę zamiaru uczestnictwa we wzmocnionej współpracy w zakresie Prokuratury Europejskiej. Następnie wskazany Projekt Stanowiska RP został skonsultowany z Senacką Komisją Spraw Unii Europejskiej, która na posiedzeniu w dniu 3 stycznia 2024 r. przyjęła opinię popierającą przystąpienie Rzeczypospolitej Polskiej do Prokuratury Europejskiej.

W zakresie uprawnień EPPO wskazać należy, że właściwość rzeczowa Prokuratury Europejskiej, określona została w art. 22-25 *rozporządzenia 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej* gdzie wskazano, że EPPO prowadzi postępowania dotyczące przestępczości dot. nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii¹ w szczególności w sprawie przestępstw, które wyrządziły lub mogły wyrządzić interesom finansowym Unii szkodę, której wartość przekracza kwotę 10 000 euro lub też w sytuacji popełnionych transgranicznych przestępstw z wykorzystaniem mechanizmu podatku od wartości dodanej (VAT), gdzie wartość uszczupień to kwota co najmniej 10 milionów euro. Co więcej, ewentualne spory kompetencyjne pomiędzy EPPO o polskimi organami będą rozstrzygane przez organy krajowe uprawnione do ustalania właściwości w zakresie postępowania przygotowawczego na szczeblu krajowym, bowiem to państwa członkowskie określają, który organ krajowy będzie podejmował decyzję o przyznaniu właściwości (art. 25 ust. 6 rozporządzenia 2017/1939).

Ponadto wskazać należy, że po przystąpieniu Polski do wzmocnionej współpracy, organy EPPO, będą mogły prowadzić postępowania przygotowawcze dotyczące przestępstw PIF i powiązanych przestępstw pozostających we właściwości Prokuratury Europejskiej oraz występować w tych sprawach przed polskimi sądami. Należy podkreślić, że na terenie Polski postępowania będą prowadzone przez delegowanych prokuratorów europejskich, którzy jednocześnie będą polskimi prokuratorami. Ich pracę będzie natomiast nadzorował, polski Prokurator Europejski.

¹ Tzw. przestępczość PIF, o której mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz. U. UE. L. z 2017 r. Nr 198, str. 29).

Praca delegowanych prokuratorów europejskich będzie się koncentrować na tych postępowaniach przygotowawczych, do prowadzenia, których właściwa jest Prokuratura Europejska. W ramach pełnionych obowiązków służbowych, prowadzenie i nadzorowanie postępowania przygotowawczego odbywać się będzie zgodnie z przepisami polskiej procedury karnej i krajowego prawa karnego materialnego. Polscy delegowani prokuratorzy europejscy, będą prowadzić postępowania pozostające w ich właściwości samodzielnie, ale jednocześnie, w trakcie wykonywania poszczególnych czynności postępowania będą korzystać z pomocy polskich organów takich jak np. Policja, Krajowa Administracja Skarbowa, Straż Graniczna, Generalny Inspektor Informacji Finansowej.

Reasumując, organy Prokuratury Europejskiej w Polsce będą stanowić część krajowego systemu wymiaru sprawiedliwości, a ich działania będą wspomagane przez krajowe organy ścigania i właściwie polskie instytucje.

Z wyrazami szacunku
Krzysztof Śmiszek

Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/